

ಪ್ರಸ್ತರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

ದೂರದೊರಿನ ಆಸ್ತಕರನ್ನು ಸೇಳಿಯುವ ಪ್ರಸ್ತರ ಮನೆ

ತಾಂತ್ರಿಕ... ಹೀಗೆ ಯಾವುದುಂಟು, ಯಾವುದಿಲ್ಲ, ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಸಂಗ್ರಹಗಳು ಒಂದೂ ಸೂರಿನಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೂ, ಜ್ಯೇಷ್ಠ, ಇಸ್ಲಾಮ್, ಕೈಸ್ರಾ ಧರ್ಮಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳು. ನಾಲ್ಕು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ವಿಶ್ವಕೋಶಗಳು.

ಎನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ರಾಮಾಯಣ ಕೃಂಗಳಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ 1785ರ ತೆಲುಗು ರಾಮಾಯಣವೂ ಸೇರಿದ್ದಿರುತ್ತಿದ್ದು. ಕುರಿತು ವರದೂಪರೆ ಸಾವಿರ ಕೃಂಗಳಿವೆ. ಮೂರು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ಭಾಗವದ್ಗೀತೆ ರಚನೆಗಳಿವೆ. ‘ಇವೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಭಾವಾ ಸೌಗಂಡಿನ ಮಾರದಿಗಳು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿರುವಮ್ಮೆ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾವಯಲ್ಲಿ ಇರಲಾರದು’ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಪ್ಪತ್ತೆಂದು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮಾರ್ಗಾಜ್ಞನಿಗಳಿವೆ. ಕನ್ನಡ, ತೆಲುಗು, ಕ್ಷಾಯಿ, ಅಂಗ್ಲ, ಮರಾಠಿ, ಬೈನಿಸ್... ಹೀಗೆ ಹತ್ತಾರು ಭಾವಗಳ ಮಿಳಿತ.

ಹೇಳಿಯ ಪ್ರಸ್ತರಗಳಿಗೆ ವರ್ತಮಾನದಲ್ಲಾ ಬೇಡಿಕೆಯಿದೆ. ಜತನದಿಂದ ಕಾಟಿಟ್ಟ ಪ್ರಸ್ತರಗಳು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗೆ ಮಾರಾಟಪೂರ್ವ ಆಗಬಹುದು. ಈಗಂತೂ ಇಡ್ಕಾಗಿ ಅನ್ನಾರ್ಥಿನಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ. ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಕುರಾನ್ ಕೃಂತಿಯನ್ನು ಏವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗೆ ಯಾರೋ ಕೇಳಿದ್ದಾರಂತೆ ‘ಗಳಿಸಿದ್ದನ್ನು ಕಳಕೊಂಡರೆ ಮತ್ತೆ ಸಿಗಲಾರದು’ ಎಂದು ಮುಗುಳ್ಳಕ್ಕರು.

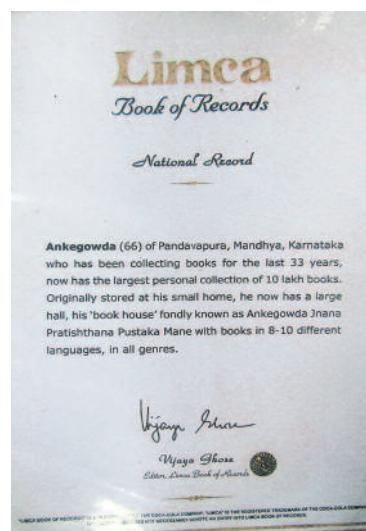
ಮುಕ್ತ ಪ್ರವೇಶ

ಮೊದ ಮೊದಲು ಆಸ್ತಕರಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ಮನೆಗೆ ಒಯ್ಲು ನೀಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಪ್ರಸ್ತರ ಒಯ್ಲುವರು ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಪ್ರಸ್ತರ ಮನೆಯನ್ನು ತಿರುಗಿ ನೋಡಿಲ್ಲ! ಅತ್ಯ ಪ್ರಸ್ತರಕ್ಕೂ ಹೋಯಿತು, ಇತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ನಾಪತ್ತಿ. ಈಗ ಮನೆಗೆ ಒಯ್ಲು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಏಮ್ಮೆ ಹೊತ್ತುದರೂ ಒಂದಲು ಅವಕಾಶ. ಯಾವುದೇ ಶುಲ್ಕವಿಲ್ಲ. ‘ಹಲವಾರು ಮಂದಿ ಒಂದಲು ಬರುತ್ತಿರುತ್ತಾ’ ಎಂದು ದಕ್ಕಿ. ‘ಸೋಮಾರಿಗಳು ಪ್ರಸ್ತರ ಒಂದಲ್ಲ ಸರ್’ ಎಂದು ಕಣ್ಣು ಏಂಬಿಕೆಸುತ್ತಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿಧಾನ್ಯಾಧಿಕಾರ ಆಗಮಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡಿನ ಬಹುತೇಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪ್ರಾಧಾವಕರು ತಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ

ಪಾಂಡವಪುರದತ್ತ ಬೆರಳು ತೋರುತ್ತಾರಂತೆ.

‘ಪಾಂಡವಪುರದಲ್ಲಿ ನಾನಿದ್ದರೆ ದಿವಸದ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಲು ಗಂಟೆಯೂ ಪ್ರಸ್ತರ ಮನೆ ತೆರೆದುತ್ತದೆ. ಮಾತಿಗೆ ನಾನೂ ತೆರೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ’ ಎನ್ನುವ ಅಂಕೇಗೌಡರು, ಈ ಕಾಯಕವನ್ನು ಹಣ ಮಾಡುವ ದಂಧರೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ‘ಇದು ಪ್ರಸ್ತರ ಸೇವೆ. ನನ್ನ ನಂತರವೂ ಉಳಿಯಬೇಕು’ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಭಾವಕರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಪ್ಪತ್ತರಡು ವರುಷದ ಅಂಕೇಗೌಡರ ಆಸ್ತಕಿಯ ಮುಂದೆ ಅವರ ವಂಯಸ್ಸು ಮಂದಿಯಾರಿದೆ. ಸಂಗ್ರಹ ಕೆಲಸಗಳು ರಜಿ ತೆಕ್ಕುಳ್ಳತ್ತಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಸಾಕು ಅಂತ ತೋರಿಲ್ಲ. ಇನ್ನಷ್ಟು ಪ್ರಸ್ತರಗಳು ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ಅನ್ನ ಮಹದಾನೆ.

ಫಾಕ್ಸೆನ್ ನೋಡಿದಾಗ ಪ್ರಸ್ತರದ ರಾಗಳು ರಾಖುತ್ತಾರೆ. ವ್ಯವಹಿತವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕಾರಣವನ್ನು ಅಂಕೇಗೌಡರು ಹೇಳಿದೆ ಬಿಡಲಿಲ್ಲ – ‘ಇವೆಲ್ಲ ತುಂಬಿದಲು ಏನಿಲ್ಲ ವೆಂದರೂ ಅರುನೂರಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಕಪಾಯಗಳು ಬೇಕು. ಅಮೃತದು ತಕ್ಕಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸಲು ಕವ್ಯ, ಸರಸ್ವತಿ ಸೇವೆಯಿಂದು ದಾಸಿಗಳು ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಸಂತೋಷ’, ಎನ್ನುವ ಶಿಂಘಿ ಒಂದೆಡೆ.

ಅಂಕೇಗೌಡರ ಪ್ರಸ್ತರ ಪ್ರವೇಶದ ಮುಕ್ತ ಪ್ರವೇಶ

‘ವಿಂಡಿತ ಈ ಪ್ರಸ್ತರ ಮನೆಯನ್ನು ವ್ಯವಹಿತವಾಗಿ ಮಾಡೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನೋಡು ಇರಿ’ ಎಂಬ ಭಲ ಮತ್ತೊಂದೆಡೆ.

ಅತಿ ಮೋಹಕವಿಲ್ಲದ ದಂಪತ್ತಿ

ಗೌಡರ ಪ್ರತಿ ವಿಜಯಲ್ಲಿ. ಗಂಡನ ಆಸ್ತಕಿಯ ಚೆತನಾತ್ಮಕ. ‘ಹಬ್ಬಿಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆಯ ಬದಲು ಹೊಸ ಪ್ರಸ್ತರ ತಂದರೆ ಅವಳಿಯ ಗೊಣಗಾಟ ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ದಿನಕಿ ತರಲು ಮರೆತುಹೊಗಿ ಪ್ರಸ್ತರ ತಂದಾಗಲೂ ನಗುಮುಖದ ಸ್ಥಾಗತ ನಿಡಿದ್ದು: ಎಂಬೇ ಇದಕ್ಕಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಭಾಗ್ಯ ಇಸ್ತೇನು ಬೇಕು.’ – ಅಂಕೇಗೌಡರ ಶೈವ್ಯ ಭಾವ. ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಯ ಕಾಯಕವನ್ನು ಮನಸಾ ನೆನೆದು ಗೌರವಿಸುತ್ತಾರೆ. ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ಇವರಿಬ್ಬರೇ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದರೆ ನಂಬಿಲ್ಲಾ?

ತೀರಾ ಸರಳ ಬದುಕು. ಸ್ವಂತಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರಸ್ತರ ಮನೆಯೇ ಬದುಕಿನ ಮನೆ ಕೂಡಾ. ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಗಳಿಕೆಯ ಮುಕ್ಕೆಲು ಪಾಲು ಪ್ರಸ್ತರಗಳಿಗೆ ನಿನ್ಯೋಗ. ಪ್ರಸ್ತರಗಳು ಅಲ್ಲದೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕ ಅಂಚಿಕೆಗಳು, ಹಳೆ ನಾಳ್ಳಿಗಳು, ನೋಡುಗಳು, ಗ್ರಿಂಡಿಂಗ್ ಕಾಡುಗಳು, ಲಗ್ಗು ಪ್ರತಿಕೆಗಳು ಪ್ರಸ್ತರಗಳಿಗೆ ಸಾಫ್ ನಿಡಿವೆ.

ವಿದ್ಯುತ್, ಮನೆವಾತ್ರೆ –ಹೀಗೆ ಪಿನ್ಲು ವೆಂದರೂ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಬೇಕು. ಹೇಗೋ ಹೊಂದಾನೀಕೊಂಡು ನಿಧಾಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರಲ್ಲೂ ‘ಡೆಟಿ’ ಎನ್ನದ ಸ್ವಾಭಿಮಾನಿ. ಹೀಗಿರುತ್ತಾ ಪ್ರಸ್ತರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾ ಕೋಟಿಗಣ್ಟಲೇ ರೂಪಾಯಿ ವ್ಯಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಇಲಾಖೆಯ ಹೆಲ್ಲಾಗಳು ಯಾಕೆ ‘ಪ್ರಸ್ತರ ಮನೆ’ಯತ್ತ ಹೊರಬುದಿಲ್ಲ? ಈ ಕಾಲಫಳದಲ್ಲಿ ನೇರವು ಸಿಕ್ಕಿ ಪ್ರಸ್ತರ ಸಂಸ್ಕೃತೀಯೊಂದನ್ನು ಮುಂದಿನ ಹಿಳಿಗೆ ಪರಿಯಿಸುವ ಅಂಕೇಗೌಡರ ಶೈವ್ಯಕ್ಕೆ ಮಾನ ಸಿಕ್ಕಿತಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಸ್ತರದ ಒಂದಿನದ ಜ್ಞಾನದ ವ್ಯಾಧಿ. ಏಕಾಂತಕ್ಕಿರುವ ಸೈಂಹಿಕ. ಪ್ರಸ್ತರ ಮತ್ತು ಅದರ ಒಂದಿನ ಸಬ್ಯಾಯನ್ನಂತರವಿಗೆ ನವಮಾಡ್ಯಾಗಳ ಭರಾಟೆ ಕೇಳಿಸಿದು. ಮೊಬೈಲ್ ಕೂಡಾ ಒಂದು ಪ್ರಸ್ತರ ಇದ್ದಂತೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಸ್ತರಗಳನ್ನು ಇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಿದೆ. ಸಾವಿರಗಳು ಸುರಿದು ಮೊಬೈಲ್ ಬಿರೀದಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು, ಅದರಲ್ಲಿರುವ ತಂತ್ರಾಲಗಳ ಜ್ಞಾನವೂ ಬೇಕು.

ಅಂಕೇಗೌಡರ ಪ್ರಸ್ತರ ಸಂಗ್ರಹವು ಲಿಮ್ಮಾ ದಾವಿಲೆಯಲ್ಲಿ ದಾವಿಲಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿಂದ ಮರುಧರಿಸಿದ ಮಾತ್ರ ಎಂದೂ ಮರೆಯಿದು, “ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕವಿಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಯಾಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಸರ್? ಹಿಂದಿವರು ಏನು ಓದಿದ್ದೇಂದು ಅದರಂತೆ ಬರೆದರು. ಬದುಕಿದಂತೆ ಬರೆಯಿಸಿದ್ದರು. ಪ್ರಸ್ತರ ಸಮಾಜವನ್ನು ಕಟ್ಟು ಕವಿಗಳು, ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು.”